

Să citim biblia

A D Norris

De același autor:

Să credem biblia

Să înțelegem biblia

English title: „On Reading the Bible“ (1945)

Prefață

In toamna anului 1944, în New York, au fost ținute trei seminarii iar participanții la acestea (plus alți câțiva) au primit copii ale discuțiilor purtate. Autorul acestor conferințe a trăit vreme îndelungată cu sentimentul că oamenii trebuie să fie învățați cum să citească Biblia și că o parte dintre cititori ar fi dispuși să învețe. Felul în care seminariile sale au fost primite de către public a fost confirmarea celor simțite de el și în urma numeroaselor solicitări, autorul încă oferă sfaturi unui public larg.

Materialul a fost aproape în întregime rescris în acest scop și multe informații suplimentare au fost adăugate materialului original. Cu toate acestea, Planul de Lectură pentru Biblie rămâne esențialmente neschimbat.

Înainte de a începe, este nevoie de câteva cuvinte care să explice relația dintre autor și cititorii săi. Cei din urmă ar putea avea impresia că sunt tratați cu duritate și că autorul îi învinovățește fără drept de apel și că nu prin astfel de metode se învață, și pe bună dreptate. Cititorul *este* învinovățit, și i se *ține* prelegeri, dar nu fără drept de apel. Tu – cititorule, în acest moment poți fi fără vină în abordarea Bibliei; dar toți ceilalți cititori nu sunt asemeni ție. Știu că nu ești asemenea lor din discuțiile mele purtate pe tema Bibliei. Și voi știți acest lucru, dacă puteți să îl acceptați. Cât despre această cărtică, ea este menită să schimbe. Sper că nu mă veți urî apoi, la fel cum l-au urât pe Isus, doar pentru că „Omul a grăit adevărat“...

Vi se va spune să citiți Biblia pentru binele dvs. la fel cum și eu o citesc pentru binele meu. Această carte nu vă poate spune care eeste binele ce vi se rezervă, ci doar experiența o va face. Aceasta experiență este neprețuită în sine. Dar chiar nici experiența nu este capabilă să traducă binele suprem, căci „ce vom fi, n-a fost arătat încă.“

Trebuie să îi mulțumesc Domnului John Carter, din Birmingham, pentru permisiunea acordată de a include „Ghidul Bibliei“ în această carte.

A.D. Norris
Huntington

Cuprins

1. Justificare	1
2. Ceea ce știți deja.....	4
3. Viața lui Isus pe scurt.....	7
4. Evanghelia și Vechiul Testament.....	10
5. Prima lectură a Vechiului Testament	13
6. Israel pe tărâmul făgăduit.....	17
7. Israelul în exil și reîntoarcerea	21
8. Marile teme ale Vechiului Testament	22
9. Profețiile și îndeplinirea lor	25
10. Întoarcerea la Noul Testament	27
11. Pavel	31
12. Celelalte cărți ale Noului Testament.....	35
13. Studiul sistematic al Bibliei	36
14. Listă de lecturi recomandate	37

1. Justificare

Nu există nici o scuză pentru Biblie. Este sumbru îmbrăcată în negru, de regulă? Așa este, însă atât timp cât alegem negrul drept culoarea pantofilor sau a pălăriei melon, nu putem accepta astfel de scuze. Este împărțită în capitole și versete? Așa este, în cele mai bune dintre ediții, însă dacă sunteți tentat să achiziționați un exemplar ce nu este astfel, mai bine rezistați tentației. Micile dificultăți pe care procesul de lecturare a Bibliei le presupune sunt puțin importante comparativ cu avantajele pe care le comportă, după cum urmează să vedem în curând. Este limbajul prea arhaic? Adevărat, și pot exista izolat cuvinte care să ne pună pe gânduri. Contează? Cartea per ansamblu este ușor de citit în limba română iar cheia înțelegerii acestei cărți este ceea ce ea transmite și nu felul în care o face. Sau altfel, în versete precum:

„Fiindcă atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât L-a dat pe singurul Lui Fiu Pentru ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică“

Dificultatea nu stă în a înțelege ci în a crede cele spuse. Limbajul Bibliei este minunat și experiența acestui text va face ca și cea mai mică temere de a aborda cartea să dispară.

Poveștile Bibliei sunt greu de crezut? Este o atitudine la modă, să spunem altfel, iar responsabilitatea pentru acest fapt o poartă numeroase introduceri ale diverselor ediții ale Bibliei. Ele încearcă să scuze scriitorii Bibliei pentru că au existat cu atât de mult timp în urmă și încearcă să justifice povestea Potopului; îi felicită pe cei învățați din timpurile noastre pentru scepticismul cu care privesc povestea lui Iona, cel înghițit de un pește foarte mare. Aceste introduceri prejudiciază Biblia de la început, făcându-l pe cititor să se simtă mult mai inteligent decât ceea ce citește. Tot ele găsesc scuze și pentru obscurantismul pătat cu sânge al Vechiului Testament și puținele sale războaie, până în punctul unde lumea modernă înecată în sânge devine virtuoașă. Ni se povestește despre cât de mult am evoluat față de Dumnezeul tribal al Evreilor (Care, cel puțin, Și-a comunicat așteptările din partea oamenilor), mergând spre un Tată suprem și universal al Creștinismului modern

(Care, spre deosebire de primul, are meritul de a ne lăsa să acționăm după bunul plac).

Nu vom accepta niciunul dintre motivele mai sus enumerate. Citiți Biblia așa cum este ea. Să aveți dubii despre poveștile Bibliei, dacă este cazul, însă să o faceți în mod rațional și numai acolo unde sunteți îndreptățiți să judecați. Una dintre marile greșeli ale religiei moderne este că ea ghidează spre disecarea Bibliei în mii de fragmente izolate înainte de cunoașterea semnificației globale a Cărții; acest aspect nu ne preocupă pe noi, însă. Pentru moment, nu trebuie să ascultați nici cuvintele scepticului care vă povestește de erori, superstiții și căutarea lui Dumnezeu în întuneric, nici cuvintele credinciosului necondiționat, care aduce argumente fără suport pentru a susține adevărul Bibliei.

Momentan, nu ne propunem decât să vă purtăm prin paginile Bibliei, și să facem câteva referiri ce i-ar putea ajuta pe aceia ce nu au văzut Biblia astfel înainte, fără a vă dezvălui ceea ce Cartea înseamnă. Vrem ca voi să fiți aceia ce vor desprinde învățăminte iar noi nu vă vom ușura cu nimic munca. Din când în când mintea noastră va defula și veți putea și afla și dvs. ceea ce noi credem. Nu ne este rușine să spunem că ne-ar plăcea să fiți de acord cu noi, pentru că nimeni nu vă cere să citiți Biblia doar pentru divertisment. Există un scop mai important în spatele acestui proces, la fel cum știți și dumneavoastră, fără îndoială: Biblia vorbește despre Dumnezeu, despre Isus Hristos, despre Mântuire și Viața fără de moarte. Dacă toate acestea sunt minciuni, mare păcat; dacă însă sunt adevărate, nimic nu este mai mare decât această Carte. Citește și decide apoi: ne place să credem că te vei bucura că ai făcut-o.

Nici voi nu aveți voie să vă scuzați. Mulți dintre voi – și o știm cu toții – au obiceiul de a pierde nenumărate ore făcând lucruri mărunte, precum urmărirea acelorași buletine de știri învechite, pescuitul celor mai proaspete bârfe (din cărți, de pe scene sau de pe micul ecran), ale căror țipete se amplifică și se alătură celorlalte dintre faptele diavolești ce pavează drumul pe care îl parcurgem. Devorați gunoi prefabricat, cu poftă la început și apoi monoton, până la plictis și până la apariția unui alt lucru mai bun. Plătiți minute prețioase din viață pe munți de confort. Și chiar acum când vă pregăteți să spuneți că nu ați avut timp să citiți Biblia!

Trebuie așadar să ponderați consumul de ziare, radio, cinema și să vă faceți timp. Rețineți că dacă ceea ce Biblia spune este adevărat, ne aflăm aici în cu totul alt scop, unul mai bun și mai semnificativ decât pierderea timpului.

Fiți măcar pregătiți să aflați că motivul existenței noastre se va dovedi a fi unul ce merită din plin. Atunci când veți începe să citiți, fiți siguri să vă verificați poziția din când în când. Dacă veți crede că noi, cei ai secolului XX (noi, care avem aspiratoare și avioane și bombe atomice) suntem mai înțelepți, în timp ce ei (cu măturile de nuiele, măgarii și praștiile) erau neînvățați și ridicoli, s-ar putea să aveți parte de râsete copioase și să folosiți experiența Bibliei drept pedestal pentru o vanitatea crescândă; nu veți învăța nimic, însă. Pe de altă parte, dacă sunteți dispuși să acceptați că există ceva ce nu poate fi înlocuit de absorbția, viteza sau diviziunea atomică – ceva ce ne uimește din ce în ce mai mult pe măsură ce invențiile devin mai numeroase; iar dacă în acest moment, precum un copil, veți întreba Cartea dacă are ceva să ne învețe, atunci veți învăța și vă veți putea bucura mai departe de drumul asumat.

Trebuie să avem în față Biblia întreagă, așa cum este ea. Nu vor exista cuvinte de „alinare” în discursul nostru. Drumul spre stele este complicat, și de aceea nu vor exista cenzurări ale Bibliei doar de dragul vânzării. Confortul se va instala o dată cu muștrarea, la fel cum se întâmplă și în Carte; ceea ce este murdar va întâlni ceea ce este murdar, la fel ca în Carte iar promisiunile și judecata vor sta alături de cei ce ascultă și de cei ce se revoltă, de-o potrivă.

Și pentru că întreaga Biblie trebuie să ne stea la dispoziție pentru lectură, nu vom folosi niciuna dintre edițiile trunchiate. Bibliile „mai scurte” nu sunt mai ieftine decât cele complete, iar dacă chiar trebuie să facem o selecție, nu vom tăia capitole întregi, pe care nici măcar nu le-am parcurs, pentru a le arde pe foc. Dacă vom retrasa, prin planul nostru de lectură, o cale relativ bine prestabilită, dumneavoastră aveți libertatea de a hoinări prin Biblie, fără a fi muștrat. Nu fiți tentați, de asemenea, nici de Biblii estetizate literar, din care lipsesc părți de text, în mod nejustificat.

2. Ceea ce știți deja

Acesta va fi un început bun. Călătoria noastră prin Biblie nu va fi la fel de ciudată precum am putea crede la început, deoarece vom porni de la cunoștințe mai vechi și vom ține legătura cu ele permanent. În timpul orelor nesuferite la Școala de Duminică ne întâlnim cu personaje și întâmplări pe care nu le-am uitat niciodată și pe care le vom saluta înainte de a începe.

Cât despre numele acestor personaje, cele de origine evreiască sunt peste tot în jurul nostru, și fac ca Avraam, Isaac, Iacob, Iosif, Samuel și Moise, personaje ale Vechiului Testament, să fie nepieritoare. Noul Testament vine și el cu nume nemuritoare precum Petru, Iacov, Ioan, Pavel și aproape toți apostolii (mai puțin Iuda!).

Cât despre evenimentele Bibliei, iată o listă a poveștilor Vechiului Testament, pe care le-ați putea folosi pentru a verifica ceea ce a rămas viu din amintirea celor învățate cu mult timp în urmă. Dacă cunoașteți între 60 sau 70 la sută dintre aceste povești, vă puteți considera sărac. Acesta nu este un motiv de disperare, însă. Veți acoperi lacunele pe parcursul călătoriei noastre.

1. Adam și Eva (și șarpele) în Grădina Raiului.
2. Cain și Abel. (Vă puteți aminti cine a ucis pe cine și de ce? Veți primi răspunsul mai târziu).
3. Arca lui Noe și potopul, cu Sem, Ham și Iafet (care nu se aseamnă deloc personajului de de benzi desenate din ziare, pe nume tot Iafet¹).
4. Turnul Babel.
5. Soția lui Lot și stâlful de sare.
6. Iacob și Esau și târgul dintre ei.
7. Iosif și haina în multe culori.
8. Arca lui Noe.
9. Moise și copacul în flăcări.
10. Cele zece Plăgi și traversarea Mării Roșii.

¹ Personaj din 1930 al unei serii de benzi de animație din ziare britanice. Acest personaj mai apare azi pe cărți poștale.

11. Cele zece porunci.
12. „Mana“ din Rai.

Acesta este doar începutul. Toate cele douăsprezece evenimente enumerate mai sus au fost luate din primele două cărți ale Bibliei, Geneza și Exodul, cărțile ce urmează fiind și ele pline de evenimente nenumerate. Cine nu a auzit de David și Goliat în cușca Leilor? Dar, pentru moment, putem folosi primele 12 povestiri pentru a porni la drumul nostru.

Putem întocmi o listă similară și pentru Noul Testament. De data aceasta, nu va mai fi atât de ușor, deoarece poveștile Noului Testament sunt mai puțin numeroase dar cel puțin fel de impresionante ca și cele ale Vechiului Testament:

13. Cântarea îngerilor, auzită de păstori, și prevestind nașterea lui Isus. (amințiți-vă colindul: „Hark! The Herald Angels sing²“).
14. Nașterea lui Isus în ieslea din Betleem. (Oraș ce a fost odată cetatea lui David).
15. Predica de pe Munte.
16. Chemarea celor Doisprezece Apostoli.
17. Parabola Semănătorului.
18. Hrănirea celor cinci mii cu pește și pâine.
19. Mersul lui Isus pe apă.
20. Intrarea lui Isus în Ierusalim (sau Psalmul de Duminică).
21. Cina cea de taină (sau, sub denumire modernă, Sfânta Împărtășanie, sau Euharistia).
22. Răstignirea lui Isus (despre care știm cu toții și despre care trebuie să ne amintim în relație cu „Masa Paștelui“ și în special cu „Vinerea Mare“).
23. Ieșirea lui Isus din mormânt. (Duminica Paștelui).
24. Ziua de Rusalii.

Deși unele dintre aceste exemple au fost luate din Vechiul Testament, pe când altele au fost luate din Noul Testament, ar fi interesant de reflectat asupra întrebării: pot întâmplările din prima listă fi regăsite și în Noul Testament? Personajele menționate sunt Adam, Eva, Cain, Abel, Noe, Sem, Ham, Iafet, soția lui Lot, Iacob, Esau, Iosif, Moise, treisprezece în total. Primul lucru pe care îl aflăm este că Vechiul Testament și Noul Testament sunt inseparabile și urmează să vedem în ce măsură acest fapt este evident în

² Colind britanic compus de Charles Wesley, în versurile căruia se cântă bucuria nașterii lui Isus Cristos.

prezent. Câte dintre aceste nume apar și în Noul Testament? Probabil sunt puțini aceia care pot răspunde corect la această întrebare. Răspunsul este un-sprezece personaje din Vechiul Testament se regăsesc și în Noul Testament, toate mai puțin Ham și Iafet.

Răspunsul acesta ne va ajuta în a înțelege ce este Biblia și ce este scris în ea. În general, Noul Testament este respectat în mai mare măsură decât Vechiul Testament, și sunt numeroși aceia care îl definesc drept independent. Acest fapt este departe de a fi real. Noul Testament este cu siguranță cea mai importantă parte a Bibliei în sensul în care el tratează viața celei mai importante Persoane prezentată în această scriere, dar de îndată ce începem să analizăm viața acestei persoane, realizăm că tot ceea ce El face sau spune are nevoie de o cheie de acces pentru deslușire completă. Noi trebuie mereu să ne întrebăm „ Ce vrea să spună Isus prin referirea la Avraam?” sau „De ce l-au numit discipolii Hristos?”. Răspunsurile le vom găsi de fiecare dată întorcându-ne spre Vechiul Testament.

Este mult prea comun să considerăm că Vechiul Testament este carte plictisitoare, învechită sau barbară și să arătăm interes doar pentru Evreii despre care vorbește, nepăsându-ne câtuși de puțin de popoarele non-evreiești. Însă, dacă dorim să învățăm ceea ce Biblia este, trebuie să ne schimbăm mentalitatea și să ne amintim că practic întreg Noul Testament a fost scris de către Evrei (Evanghelia lui Luca și Faptele apostolilor fiind singurele excepții), și că de la bun început Vechiul Testament se concentrează și asupra altor popoare.

3. Viața lui Isus pe scurt

Aici începe temeinica noastră lectură a Bibliei. Toată lumea știe (pentru a continua cu subiectul capitolului anterior) că Noul Testament vorbește despre Isus. Vom încerca să aflăm ceea ce Cartea spune despre El în cel mai ușor mod posibil. Evangheliile ne dau detalii despre momente din viața Sa (anume, cele mai remarcabile), ele fiind patru la număr. (Nu urmărim opinia modernă aici, însă cum ignorarea Bibliei a luat proporții, rezultate ale anchetelor publice au demonstrat incertitudinea înspăimântătoare pe care o au elevii din ciclul primar sau membri ai forțelor armate, pe acest subiect). Dintre cele patru Evanghelii, despre care vorbeam anterior, Matei, Marcu, Luca și Ioan, primele trei acoperă aproximativ aceleași subiecte. Pentru a servi scopului nostru, vom alege Evanghelia lui Marcu.

Aceasta este cea mai scurtă dintre Evanghelii, conține mai multă acțiune și mai puțin discurs, și este așadar cea mai potrivită drept punct de plecare. Textul are aproximativ zece pagini dintr-o revistă precum *Spectator*³ sau *Listener*⁴, și poate fi lecturat în liniște, într-un fotoliu, seara.

Mai sunt multe de spus despre acest mod de a citi Biblia, iar dacă nu reușiți de prima oară, nu conțeniți să încercați. Dacă putem ignora rușinea ridicolă de a „fii credincios” (care este cea mai subtilă intervenție a păcatului), să citim cu voce tare, cu familia lângă noi, dacă este posibil. Nu văd de ce nu trebuie să fim naturali în citirea Bibliei, accentuând părți ale textului, ca atunci când citim rime sau ultimele cuvinte ale unui articol de ziar, câștigând astfel enorm din procesul de lecturare a Bibliei. Atât concentrarea necesară pentru a citi cu voce tare cât și compania altor oameni care citesc și ei, sunt neprețuite. Haideti să trecem de prejudecata că numai oamenii ciudați citesc Biblia și să ne întrebăm dacă este „mai ciudat” să citim Biblia, care ia numele lui Dumnezeu în serios, sau să citim alte publicații în care numele lui Dumnezeu este luat în deșert.

³ Revistă britanică, apărută în 1828, curent preocupată de teme politice și culturale.

⁴ Revistă britanică, publicată între anii 1929-1991, care publica transcripțe ale emisiunilor radio pe diverse teme de interes social – cultură, societate, politica, etc.

După ce ați citit Evanghelia o dată, recitiți-o. Nu treceți peste părțile pe care considerați că le cunoașteți, și nici nu omiteți părțile dificil de înțeles. Fiți conștiincioși iar dacă ceva nu este clar, reveniți asupra pasajului și recitiți-l.

Vă veți forma astfel primele impresii despre viața lui Isus, iar noi (presupunând că veți continua lectura Bibliei pe parcursul discursului) vom încerca să vi le prezentăm pe scurt. În partea de început, Evanghelia îl prezintă pe Isus adult, chemându-și primii discipoli și realizând o serie de miracole. Apoi, aflăm cum Isus îi învața pe oameni prin pilde, povești luate din viața de zi cu zi, care ilustrau învățăturile Sale. Tot aici ni se vorbește despre prietenia dintre Isus și o clasă de oameni (care?) și dușmănia pe care o altă clasă o dezvoltă împotriva lui Isus (din nou, care clasă, și de ce?). Conflictul dintre El și cei mai sus menționați atinge cote critice (spațiul alocat ultimei săptămâni din viața lui Isus este aproape cel al întregii Evanghelii) și asistăm împreună cu discipolii săi la Cina cea de Taină în camera de sus, la Agonia din grădina, un arest realizat la căderea serii de către un grup de oameni înarmați și o condamnare la moarte în fața Romanilor și Evreilor. Isus este condamnat și crucificat, iar apoi îngropat în mormântul unui om bogat. Evanghelia se încheie cu o descriere a Învierii Lui și o enumerare a îndatoririlor lăsate discipolilor Săi.

Un semn de întrebare

Una din dificultățile cele mai mari întâlnite la lecturarea acestei prime părți este că, deși cunoaștem puțin din conținutul Cărții, știm aproape toate cuvintele sale definitive și aproape tuturor le-am acordat înțelesuri comune și blasfematorii. „Dumnezeu” și „Hristos” sunt cuvinte ce apar din ce în ce mai des pe buzele necuviincioșilor. „Numele lui Dumnezeu” este doar o expresie a surprizei, pe când „Adevărul Evangheliilor” însoțește de cele mai multe ori sperjurul evident. Pe când Biblia „osândește” necredinciosul pe drept, noi ocarăm cu cea mai mare ușurință pe fratele nostru, pe prietenul nostru sau chiar și un simplu obiect, precum o minge de golf. În timp ce „diavolul” din Biblie, oricare ar fi natura sa, este un rău care este de temut și trebuie nimicit prin luptă, „diavolul” nostru este băiețelul de vis-à-vis, care scoate limba. Scripturile definesc „divin” ceva ca aparținând lui Dumnezeu și Măreției Lui, dar în sens comun, cuvântul este o folosit ca rimă bună în versurile de dragoste⁵. Un „înger”, în Biblie, este un spirit păzitor, trimis

⁵ În textul în limba engleză, cuvântul „divine” – divin rimează cu „mine” – al/a mea. Iată de unde referirile din traducere.

pentru a-i păzi pe aceia ce vor moșteni mântuirea, însă în vocabular contemporan, „îngerul“ este femeia care ne stă aproape sau copilul care aleagă după o pălărie ce zboară în vânt.

În consecință, atunci când întâlnim aceste cuvinte la locul lor și cu adevăratul sens pe care îl comportă, ele trezesc curiozitatea și venerația, uimirea și teama, exact așa cum ar trebui să o facă.

Ce ticăloșie s-a comis cu aceste cuvinte și în ce fel familiaritatea a ucis adevărul. Cuvintele de început ale Evangheliei sunt „Începutul Evangheliei lui Isus Hristos, Fiul lui Dumnezeu“, dar nici nu ne putem închipui câtă putere stă concentrată în ultimele trei cuvinte pentru că deja le-am auzit de prea multe ori. De ce nu ni se pare ciudat faptul ca Dumnezeu are un Fiu? Așa li s-a părut primilor care au auzit despre acest lucru, în timp ce pentru discipolii săi, acest adevăr însemna confesarea credinței „Tu ești Fiul lui Dumnezeu, Tu ești Împăratul lui Israel“, așa cum este scris într-o altă Evanghelie a unui apostol mai timpuriu. Pentru dușmanii săi, această relație Tată-Fiu era „blasfemie“ și astfel l-au condamnat cu toții la moarte.

Întreaga carte vibrează de emoție, speranță, disperare și apoi liniște deplină. Ea povestește acte de loialitate necondiționată, trădare mișească, devoțiune tulburătoare și crimă revoltătoare. Trebuie să reușim să resimțim toate aceste emoții dacă vrem să citim Biblia așa cum este ea. Nu ne putem închide inima în fața Ei, ci trebuie să trăim evenimentele ce însoțesc textul. Trăirile trezite de lectura Bibliei trebuie să însoțească toate relatările ce vor urma în continuare.

Înainte de a da pagina, încercați să recapitulați. Vi s-a spus că Vechiul Testament este necesar pentru a înțelege Noul Testament; ați observat și dumneavoastră deja? Câte personaje din Vechiul Testament ați întâlnit în Evanghelia lui Marcu? De câte ori ați fost surprinși de lucrurile pe care nu le știți? Faceți o listă în minte, sau mai bine cu creionul pe hârtie, după care citiți-o.

4. Evanghelia și Vechiul Testament

Dacă am citit corespunzător, întrebările anticipate nu trebuie să fi întârziat să apară. De ce a vorbit Isus despre Avraam? Cine este acest David? Ce erau Sodoma și Gomora și ce a fost atât de remarcabil în existența lor? Vechiul Testament își va face prezența simțită din când în când, așa că acum ar trebui să mai trecem o dată prin Evanghelie și să notăm fiecare verset ce necesită cunoștințe despre aceste părți ale Bibliei, și, lăsând toate nelămuririle care intervin să iasă la suprafață, să ne pregătim pentru a primi răspunsurile. Acum, că ni s-a arătat calea ce trebuie urmată, merită să amintim câteva exemple pentru a ilustra ceea ce trebuie să facem mai departe. Iată o selecție: valoarea unei Biblii în capitole și versete a devenit acum evidentă, deoarece va exista de acum un sistem de referințe comun între scriitor și cititor. În continuare, cifra aflată înainte de punct este numărul capitolului iar cifrele ce urmează după reprezintă numărul versetului, ex. „2.25” înseamnă „capitolul 2, versetul 25”.

Expresiile cele mai importante sunt scrise în stil italic:

- 1.2 „Este scris în *Profeți*.”
- 1.14 „Evanghelia *Împărăției lui Dumnezeu*.”
- 1.21 „Ziua de *Sabat*.”
- 2.25 „N-ai citit niciodată ce *a făcut David* atunci când a avut nevoie?”
- 11.24 „De aceea îți spun că în ziua judecății va fi mai ușor pentru *ținutul Sodomei* decât pentru tine.”
- 6.15 „Alții spuneau – *Este Ilie*.”
- 7.6 „Ipocriților! Bine a profețit *Isaia* despre voi, așa cum este scris.”
- 7.13 „*Cuvântul lui Dumnezeu*.”
- 9.11 „De ce spun cărturarii că *trebuie să vină Ilie mai întâi*?”
- 10.3 „*Ce v-a poruncit Moise*?”
- 10.6 „Însă la începutul *creației, Dumnezeu i-a făcut bărbat și femeie. De aceea bărbatul își va lăsa tatăl și mama și se va uni cu soția lui, iar cei doi vor deveni un singur trup!*”
- 10.47 „Isus, *Fiul lui David*.”
- 11.10 „Binecuvântată este *Împărăția care vine, Împărăția părintelui nostru David*.”

- 12.24 „Oare nu vă rătăciți voi tocmai pentru că nu cunoașteți *Scripturile*?”
- 12.26 „N-ați citit în *cartea lui Moise*, acolo unde scrie despre tufiș, cum i-a vorbit Dumnezeu și i-a zis: „*Eu sunt Dumnezeul lui Avraam, Isaac și Iacov*. El nu este un Dumnezeu al celor morți, ci a celor vii.”
- 12.29 „Cea dintâi poruncă este: „*Ascultă Israele, Domnul Dumnezeul nostru este singurul Domn...*”
- 12.31 „Iar a doua este următoarea: „*Să-l iubești pe semenul tău ca pe tine însuși*”.
- 12.36 *David* însuși, în duhul sfânt, spune: „*Domnul i-a zis Domnului meu: Șezi la dreapta Mea, până-ți voi pune dușmanii sub picioare.*”
- 13.14 „Când veți vedea *urâciunea pustiirii*” stând acolo unde n-ar trebui – cel ce citește să înțeleagă – atunci cei din Iudeea să fugă în munți
- 14.24 „Acesta este sângele Meu, *sângele legământului cel nou*”
- 15.26 „*Împăratul Iudeilor*”
- 15.32 „*Cristosul, Împăratul lui Israel* să se coboare acum de pe cruce.”

Lista putea fi mai lungă, dar nu este necesar. Suntem acum trimiși spre Vechiul Testament dar nu fără un anume scop. Isus însuși numește această carte ca fiind „Cuvântul lui Dumnezeu” în Marcu 7.13, atribuie alte noțiuni false ignoranței în materie a contemporanilor săi (Marcu 12.24), în timp ce pune inspirația cu care a fost scris Vechiul Testament pe seama Duhului Sfânt (12.36). Orice am putea crede noi sau alții despre Vechiul Testament, este evident că Isus, așa cum este descris în Evanghelia lui Marcu, avea mult respect pentru el.

Putem astfel divide pasajele pe care le-am notat într-o ordine cronologică:

1. Facerea.....	1.21, 10.6
2. Avraam, Isaac, și Iacob.....	12.26
3. Sodoma și Gomora	6.11
4. Moise și copacul în flăcări	12.26
5. Cele zece porunci și alte legi /reguli.....	1.21; 10.4; 12.29-31
6. Sacrificiul de sânge	14.24
7. David	2.25; 10.47; 11.10; 12.36
8. Împărăția lui Israel	1.14; 15.26; 15.32
9. Profetul Ilie	6.15; 9.11
10. Profetul Isaia.....	1.2; 7.7
11. Profetul Daniel	13.14

Ne putem acum îndrepta atenția către Vechiul Testament, pentru a afla

despre ce vorbește acesta. Întreg Vechiul Testament, aproape de trei ori mai mare și acoperind o perioadă istorică mai lungă decât Noul Testament, ar fi o lectură destul de solicitantă pentru scopul nostru imediat. Din acest motiv, vom face o selecție de pasaje ce oferă răspunsuri la întrebările de care ne-am ciocnit până aici. Să începem cu începutul.

5. Prima lectură a Vechiului Testament

Isus, după cum am aflat, a folosit această parte a Bibliei drept suport pentru multe dintre discursurile Sale, iar dacă noi nu posedăm încă acea legătură profundă pe care Isus și contemporanii Săi au avut-o cu Cartea, putem măcar încerca să umplem câteva din golurile cele mai semnificative printr-un curs complet de lectură a Bibliei.

Să începem cu începutul. Primele trei referiri din listă sunt din:

Geneza

Putem trasa cursul lecturii prin această secțiune a cărții printr-o serie de pasaje ce se pot ușor citi, câte unul pe zi. Cartea trebuie citită în totalitate deoarece, așa cum vom vedea și mai departe, ea este fundația pentru cele ce îi vor urma. Pentru început putem omite câteva dintre listele mai lungi de nume și să ne concentrăm atenția asupra firului narativ.

Iată selecția de pasaje:

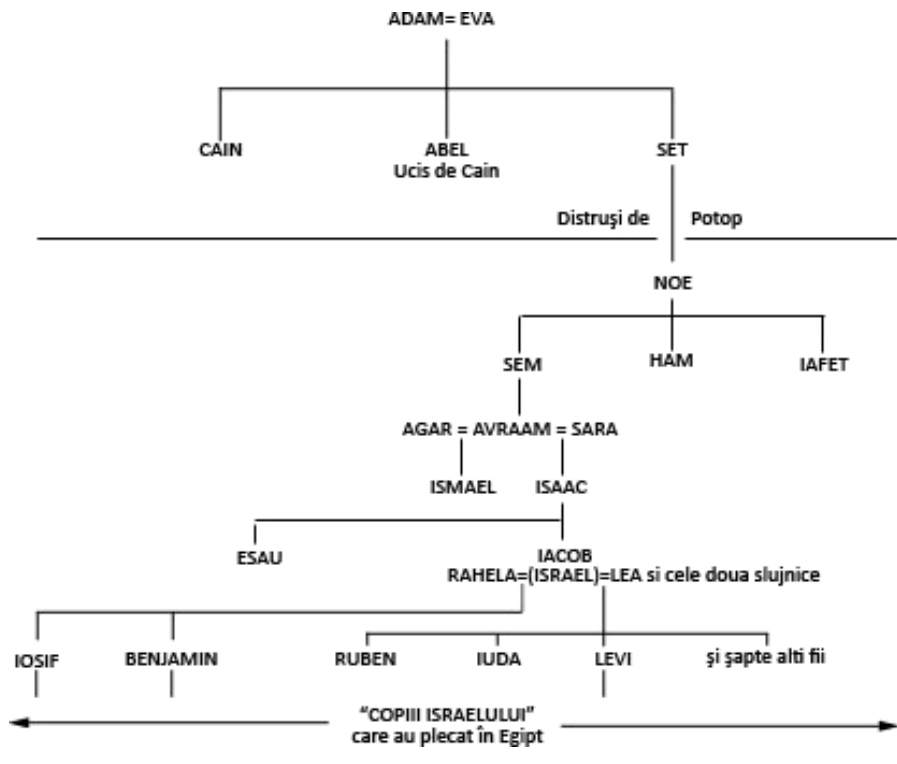
1. Capitolele 1 la 4: Istoria Creării Cerului și Pământului, Adam și Eva, Căderea în păcat și consecințele acestuia, Cain și Abel.
2. Capitolele 6 la 9 și 2.1-9: de la Potop până la Turnul Babel
3. Capitolele 12 până la 23: Chemarea și Viața lui Avraam.
4. Capitolele 24, 25.19-34 și 27 până la 29: Evenimente din viața lui Isaac și Iacob.
5. Capitolele 37 și 39 până la 50: Viața lui Iosif și stabilirea Izraeliților în Egipt.

Mare parte a acestei povești, care nu ridică probleme semnificative în înțelegere, ne poate ajuta dacă vrem să vizualizăm eroii principali ca într-un arbore genealogic (cum este arătat mai jos) , fără a fi nevoie să ne încercăm memoria cu date istorice și nume. Putem astfel să ne creăm o perspectivă de ansamblu a lumii pe care Vechiul Testament o prezintă. Multe generații lipsesc din imagine, însă putem vizualiza istoria timpurie a omului pe pământ, așa cum este ea prezentată în Biblie. Dintre copiii lui Adam și ai Evei, Abel a fost ucis și doar câțiva urmași ai lui Set, care au primit găzduire în Arcă, au supraviețuit Potopului. Dintre cei trei copii ai lui Noe, Sem devine cel mai

important și Avraam însuși este chemat dintre urmașii acestuia. Acest om devine tatăl rasei umane moștenitoare a Vechiului Testament în urma Potopului: Izraeliții, numiți în mod comun Evrei.

Trebuie accentuat faptul că această primă carte a Genezei conține evenimente sordide, care chiar și în condițiile unei societăți liberale, par creștin imorale. Astfel de comportamente nu sunt admisibile și nu încercăm să le acordăm niciun fel de toleranță. Nici Cartea Genezei nu încearcă să facă acest lucru. Păcatele oamenilor sunt aspru pedepsite în Geneza și în tot restul Bibliei, nu ca păcate săvârșite împotriva unei ordini sociale, ce nu pot fi tolerate de stat (cum se observă în societatea modernă), ci ca păcate comise împotriva lui Dumnezeu și care nu pot fi acceptate de către Creator: o diferență subtilă pe care nu trebuie să o pierdem din vedere. Preocuparea Bibliei este păcatul iar cea a lumii moderne este criminalitatea, între cele două existând o diferență imensă.

Putem acum continua cu ceilalți membri ai primelor cinci cărți ale Bibliei.

După ce am învățat câte ceva despre înființarea poporului lui Israel, putem continua prin a trece în revistă întâmplările lor, pe vremurile când se aflau în Egipt. Iată care sunt „porțile zilnice de lectură, care ar trebui să ne ofere o perspectivă completă asupra acestor evenimente:

Exodul, Leviticul și Numeri

6. Exodul, capitolele 1-10: Asuprirea izraeliților în Egipt, Nașterea și viața lui Moise, Primele nouă urgii.
7. Exodul, capitolele 11, 12, 13, 14, 16, 19, 20: Cea de-a zecea urgie, Paștele evreiesc și azimele, Plecarea din Egipt, și Cele zece porunci de pe muntele Sinai.
8. Exodul, capitolele 32 la 34: Vițelul de aur, Reînnoirea legământului.
9. Leviticul, capitolele 10, 16, 17: Păcatul lui Nadab și Abihu, Ziua ispășirii, Locul pentru jertfe și despre legile jertfirii.
10. Numeri, capitolele 13, 14 și 22 la 25: Poporul trimite iscoade în Canaan, Povestea lui Balaam.

Aceste lecturi acoperă următoarele trei referințe pe care le-am întâlnit în Evanghelia lui Marcu. Izraeliții din Egipt sunt eliberați de către Dumnezeu, prin Moise, și duși apoi în pustietatea muntelui Sinai, unde le sunt date Cele zece porunci. Oamenilor li se spune și despre un sistem elaborat al jertfirii de animale și despre cele trei posturi care trebuiesc ținute în fiecare an. La apropierea de Tărâmul Făgăduit, spioni sunt trimiși să observe traseul. Refuzul oamenilor de a se încrede în Dumnezeu conduce la rătăcirea lor în pustietate timp de 40 de ani. Selecția de pasaje, mai sus prezentată, se încheie cu imaginea poporului în apropierea Tărâmului Făgăduit, încă o dată.

Deuteronomul

Este un rezumat al celor petrecute înainte, prezentat sub formă de discurs al lui Moise ținut poporului Israelului, înainte de moartea lui și de intrarea pe Tărâmul Făgăduit. O selecție a lucrurilor spuse de Moise ne va ajuta la consolidarea cunoștințelor acumulate până acum și la înțelegerea celor ce vor urma.

11. Deuteronomul, capitolele 1, 5, 6, 11, 17, 28 și 34: Israelul la porțile Canaanului, Poruncile lui Dumnezeu, Bindecuvântări pentru ascultare și blesteme în urma neascultării, Tablele noi ale Legii, Moartea lui Moise.

Cărțile lui Moise și Evanghelia după Marcu

Am ajuns acum destul de departe pentru a observa cum Vechiul Testament luminează calea pentru citirea Noului Testament. Roadele culese sunt bogate. În Geneza, Facerea Omului explică de ce Isus se folosește de acest exemplu pentru a susține învățăturile referitoare la căsătorie: „ceea ce *Dumnezeu* a legat“. Acest fapt înseamnă că instituția căsătoriei trebuie tratată cu un anumit respect și nu cu atitudinea modernistă din ce în ce mai des întâlnită. Din nou, la fel cum am spus și mai devreme, putem vedea cum Biblia tratează drept responsabilitate în fața lui Dumnezeu ceea ce oamenii numesc de cele mai multe ori, relații interumane.

Vom folosi povestea potopului mai târziu în lectura Noului Testament. Povestea lui Avraam, Isaac și Iacob are legătură cu învățăturile lui Isus despre Înviere, iar dacă nu putem încă face această legătură, ea va fi în curând evidentă. Distrugerea Sodomei și Gomorei traduce un simbolism teribil al învățăturilor lui Isus despre judecată.

În cărțile care urmează, intrăm în contact cu povestea lui Moise și Copacul în flăcări, și primim primele indicii despre ceea ce a vrut Isus să spună prin cuvintele de la Cina cea de Taină: „căci acesta este sângele Meu, sângele Legământului.“ Noul Testament ne va învăța mai multe despre aceste vorbe, dar mai întâi, trebuie să ne întoarcem atenția spre Vechiul Testament.

6. Israel pe tărâmul făgăduit

Continuăm cu următoarele două cărți ale Vechiului Testament, Iosua și Judecătorii, remarcând că acestea vorbesc despre cucerirea și instalarea poporului Israelului pe Tărâmul Sfânt. Cucerirea este incompletă, deoarece oamenii nu au respectat cu strictețe poruncile lui Dumnezeu iar drept rezultat, poporul s-a aflat mult timp sub ocupația unora dintre popoarele caananite – Cartea Judecătorilor. Cartea lui Rut povestește despre această perioadă, constituind un interludiu încântător într-o serie de evenimente sinistre. Așadar, vom continua lectura noastră a Bibliei cu această carte.

12. Cartea lui Rut: în afară de interesul acordat cărții, ca simplă lectură, și avantajul de a desprinde din această carte imaginea femeii evlavioase, povestea este deosebit de importantă, deoarece ultimele versete fac trecerea spre perioada Regilor. Numele David, pe care îl vom întâlni în Noul Testament, apare în Vechiul Testament pentru prima oară.

Poporul sătul de Judecători, dorește să fie condus de un Împărat (rege) , la fel ca restul popoarelor, și la fel cum este prezis în Deuteronomul 17. Cărțile lui Samuel, cel mai important dar și ultimul dintre Judecători, fac tranziția dintre Judecători și Regi. Lecturile ce urmează povestesc istoria timpurie a Regatului.

13. 1 Samuel 1,3 , 7: Nașterea lui Samuel și împărăția sa.
14. 1 Samuel 8 la13, 15: Domnia primului Împărat, Saul din tribul Beniamin (vezi tabelul de pe pagina 17), și respingerea sa de către Dumnezeu.
15. 1 Samuel 16, 17, 28: Ungerea lui David din tribul lui Iuda și ultimele zile ale lui Saul.
16. 2 Samuel 1, 5, 7, 22, 23: Domnia lui David.
17. 1 Regi 3 la 5, 8, 9, 11: Domnia lui Solomon, fiul lui David.

Povești în paralel

Până acum, poveștile Vechiului Testament au prezentat în ordine cronologică istoria, mai puțin Deuteronomul, care a reluat pe scurt toate evenimentele anterioare. Odată cu cartea Regilor, informațiile primite nu se limitează

doar la evenimente pur istorice. Șirul cronologic continuă, neîntrerupt, până la sfârșitul capitolului 2 Regi, unde se pășește puțin în trecut, pentru 1 Cronici, iar cartea 2 Cronici se întoarce la începuturi și reia, dintr-un alt punct de vedere, tot trecutul începând cu Facerea și continuând până la Regi.

Nu vom insista prea mult asupra acestor cărți, cu excepția câtorva capitole izolate. În schimb, există patru alte cărți ale Vechiului Testament, a căror acțiune se petrece tot în această perioadă: Psalmii, Proverbe, Ecclaziastul și Cântarea cântărilor. Psalmii sunt în mare parte atribuiți lui David, care a fost poet, muzician și împărat. Vom selecta câțiva dintre acești Psalmi pentru lectura imediat următoare. Acești Psalmi sunt aranjați aleatoriu în grupuri de câte patru sau șase, și unii sunt marcați cu (*) deoarece se face referire la ei și în Noul Testament.

18. Psalmi 1, 22*, 6, 8*, 15, 16.*
19. Psalmi 18, 19, 22*, 23, 24, 40.
20. Psalmi 46, 49, 72, 78, 89, 95.*
21. Psalmi 105, 106, 110*, 146.

Trei dintre acești Psalmi (78, 105, 106) reiau temele celor lecturate anterior.

Istoria târzie a Regatului

Domnia lui David introduce o linie de Regi care va continua pe toată durata Regatului. Dar David și Solomon sunt singurii regi din această linie care au domnit asupra regatului unit. În timpul următoarei stăpâniri, cea mai mare parte a populației s-a răzvrătit împotriva fiului lui Solomon, Roboam, și astfel poporul este separat în două regate diferite. Partea sudică – numită Iudeea, după denumirea tribului care locuia în această parte – rămâne fidelă lui David, însă partea nordică schimbă succesiv dinastii diabolice. Ambele popoare sunt în final distruse de puteri străine și mare parte a populației rămase în viață este deportată. Aceste evenimente sunt ilustrate în următoarele capitole:

22. 1 Regi 23: Divizarea Regatului lui Solomon.
23. 1 Regi 17 la 19: Profetul Ilie în Regatul de Nord.
24. 2 Regi 2 la 5: Profetul Ilie în Regatul de Nord.
25. 2 Regi 17 la 19: Distrugerea Regatului de Nord; Profetul Ilie în Regatul de Sud.
26. 2 Regi 23 la 25, și 2 Cronici 36: Ultimele zile înaintea distrugerii Regatului de Sud.

Cărțile Profeților

Ajungem acum la un nou set de scrieri în paralel. În rezumatele anterioare s-a făcut referire la trei profeți: Ilie, Elisei și Isaia (toți trei se regăsesc în lecturile noastre din Evanghelia lui Marcu). Doi dintre ei se regăsesc doar în cărțile istorice, însă pe al treilea îl regăsim într-o carte, ce poartă numele său și care îi este consacrată – Cartea lui Isaia. Se pare că judecătorul și profetul Samuel a introdus un vast plan educațional în „Școala Profeților“, care a început să dea roade în zilele Împăraților, iar atunci când conducerea poporului a fost luată din mâinile preoților de către guvernatori profani, Cuvântul lui Dumnezeu de pe buzele profeților a devenit noua disciplină a națiunii. Mulți dintre acești profeți, care în bibliile noastre încep cu Isaia și se încheie cu Maleahi, își îndeplineau îndatoririle în timpul acelei perioade istorice în care ne aflăm și noi cu lectura noastră. De aceea, o selecție de pasaje din aceste Cărți va îmbogăți bagajul nostru de cunoștințe.

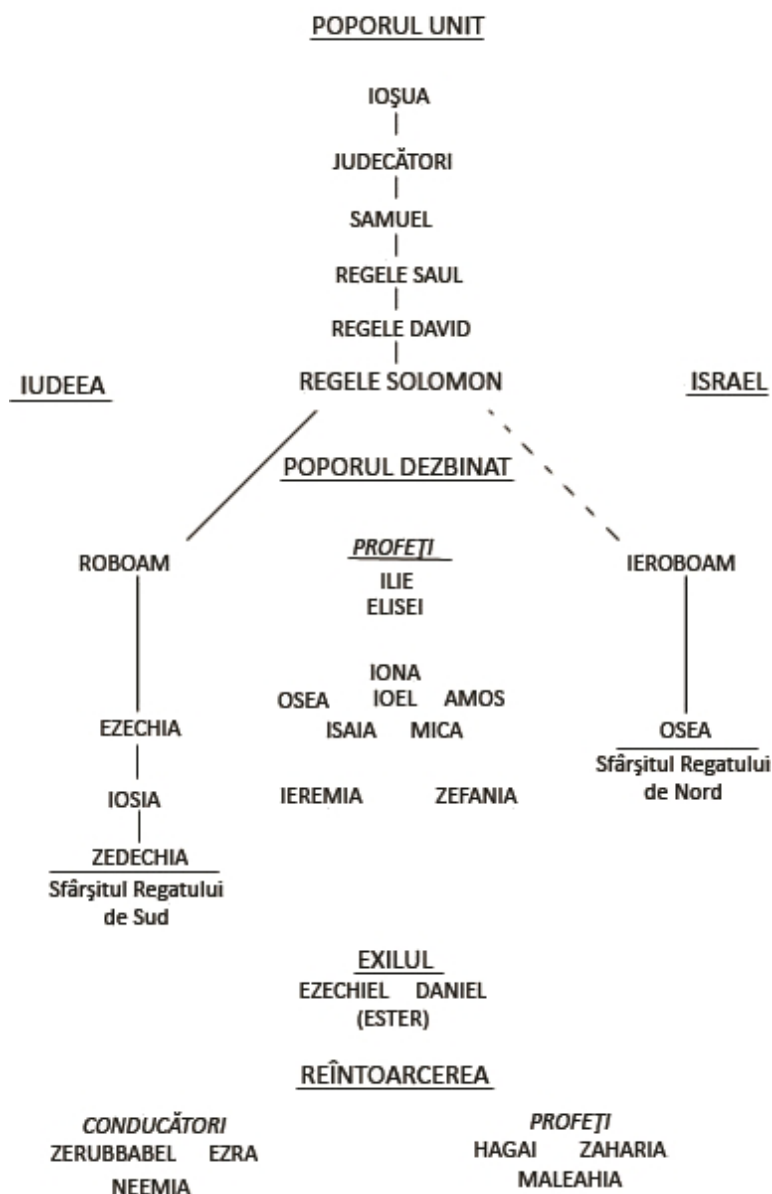
Asteriscul(*) are aceeași semnificație ca mai devreme. Aceste lecturi vor cuprinde multe pasaje ce trebuie notate și luate în considerare atunci când cunoștințele noastre sunt mai extinse. Pentru moment, iată o listă de versete ce ar putea sluji acestui scop:

27. Isaia 2, 9*, 10, 11.
28. Isaia 32, 35, 36 până la 39. Ultimul grup de capitole acoperă subiectul tratat în Selecția 25, pg. 21.
29. Isaia 40*, 41, 42*, 43, 48, 49*.
30. Isaia 52, 53*, 54*, 55, 59, 60.
31. Isaia 61*, 62, 63*, 64, 65*, 66.
32. Ieremia 19, 23*, 30, 31, 33*.
33. Mica 4, 5*, 6.

Deși toți profeții au ținut cuvântări în timpul Regilor (sau, în cazul cuvântărilor târzii ale lui Ieremia, chiar la sfârșitul Regatului), este evident faptul că mesajul lor se referă la viitor, și în cele mai multe cazuri la un viitor îndepărtat. Cu alte cuvinte, profeții se afirmă a fi prezicători. Măsura în care profețiile lor s-au adevărat va fi o problemă ce ne va preocupa mai târziu. Momentan, nu vom face decât să ne stimulăm apetitul pentru lectură.

Pentru aceia care sunt interesați să exploreze caracterul evident al celor petrecute în „Școala Profeților“ lui Samuel, se recomandă lectura următoarelor pasaje: 1 Samuel 7,5, 16-17, 10, 8-13, 17; 19, 18-24; 1 Regi (în întregime); 4,1, 35; 6,1; 9,1; Amos 7,13-15. Se pare că instituția a cărei baze au fost puse de Samuel, a fost condusă de Ilie și Elisei și a supraviețuit încă trei sute de ani, într-un stat corupt, după moartea lui Amos.

O DIAGRAMĂ PENTRU A ILUSTRA ISTORIA ISRAELULUI

7. Israelul în exil și reîntoarcerea

Ultima dintre lecturile noastre cu referință istorică (26) găsește ambele națiuni israelite în exil, existând câteva lecturi profetice și Cărți istorice care analizează situația lor începând din acest punct. Membrii Regatului Sudic au fost luați în captivitate de către Nabucodonosor, împărat al Babilonului și multe dintre profețiile lui Ezechiel și Daniel se referă la această perioadă. Aproximativ cincizeci de ani mai târziu imperiul Babilonului a fost supus de către Cyrus și astfel a fost instaurat Imperiul Persan. Restul profețiilor lui Daniel, Ezra, Neemia, Estera, Hagai, Zaharia și Maleahi se referă la perioada de timp care a urmat acestor evenimente.

Putem organiza următoarele lecturi ale Bibliei – ultima selecție a Vechiului Testament – în următorul fel:

34. Ezechiel 21 și de la 36 la 39: „Prințul groaznic și păgân” din primul capitol este Zedechia, ultimul Împărat al Iudeei. Restul capitolelor se concentrează pe viitorul îndepărtat.
35. Daniel de la 1 la 5: unele dintre evenimentele acestui paragraf sunt situate în istoria locală, însă profeția capitolului 2 ia Babilonul drept punct de plecare.
36. Daniel 6, 7, 9: Evenimentele și profețiile din timpul Imperiului Persan.
37. Ezra 1 și 5; Neemia 9, Evenimente petrecute la întoarcerea Evreilor care au profitat de ocazie pentru a reveni pe pământurile lor.
38. Cartea Estera : Situația acelor Evrei care nu s-au întors.
39. Zaharia 12*, 13, 14: Maleahi 3*, 4*: Profețiile transmise celor care nu s-au întors în Palestina.

Mai este nevoie doar de câteva cuvinte pentru a putea trage concluziile programului nostru de lectură. În intervalul de timp scurs între ultima carte a Vechiului Testament și prima carte a Noului Testament, oamenii care s-au întors pe pământurile lor au avut parte de o serie de întâmplări norocoase. Plecând de la chinurile suferite sub conducerea Imperiului Persan, despre care am citit câteva lucruri, ei trec prin greutăți cauzate de luptele din interiorul Imperiului Grec dezbinat, sub domnia lui Alexandru, după care vor trece printr-o perioadă de războaie, sub conducerea preoților macabeeni, pentru ca mai apoi să intre sub dominația puternicului Imperiu Roman.

Viața lui Isus va începe în timpul dominației romane.

8. Marile teme ale Vechiului Testament

Recunoașterea unor căi de acces dinspre Vechiul spre Noul Testament ne va ajuta să înțelegem și să aplicăm în mod practic ceea ce am aflat până acum despre Vechiul Testament. Lecturile de până acum ne vor permite acest lucru și în cadrul lor există cel puțin trei teme mari despre care ar trebui să cunoaștem detalii. Vom numi aceste trei teme **Sămânța**, **Sacrificiul** și **Împăratul** și vom aloca fiecărei dintre aceste teme câteva cuvinte.

Sămânța

Cuvântul în sine nu are nevoie de prea multe explicații. Cel mai apropiat echivalent al său, în limbaj contemporan, ar fi „urmașul”, cuvânt care precum „sămânța” are înțelesul de „unul sau mai mulți copii”. Cuvântul este foarte des întâlnit în Geneza și apare frecvent și în alte părți ale Bibliei. Pentru a sluji comparațiilor ulterioare iată o selecție a versetelor în care acest cuvânt apare:

Geneza 3.15; 12.7; 13.15; 13.16; 15.5; 15.13; 15.18; 16.10; 17.7; 17.19; 21.12; 22.17;
22.18; 26.3; 26.4; 28.13; 28.14; 35.12; 48.4

Exodul 32.13; 33.1; 40

Deuteronomul 1.8; 11.9; 28.46; 34.4

2 Samuel 7.12; 22.51

Neemia 9.8

Psalmi 18.50; 89.4; 89.29; 89.36

Isaia 41.8; 43.5; 53.10; 65.9

Ieremia 33.2; 33.26

Majoritatea acestor pasaje conțin promisiuni. Sămânța reprezintă urmașii Evei sau ai lui Avraam sau David. Unele dintre pasaje vorbesc despre o promisiune neîndeplinită încă, altele ne spun despre promisiuni (parțial) îndeplinite, pe când altele au fost pierdute de către oameni prin comportament nepotrivit în fața lui Dumnezeu. Unele promisiuni par a nu fi fost îndeplinite deloc. Următoarea listă de întrebări ne poate ajuta în înțelegerea noastră, dacă sunt temeinic pregătite înainte iar noi suntem înarmați cu răbdarea

necesară pentru a ajunge la Noul Testament și a afla răspunsurile:

- Cui i-a fost făcută promisiunea? Celui care a primit-o și seminței acestuia sau doar seminței?
- Sămânța se referă la o persoană, mai multe sau nu știm sigur?
- Din câte cunoaștem, a fost promisiunea îndeplinită în cazul tuturor celor pe care ea îi vizează?
- Dacă promisiunea a fost făcută unei persoane care a murit înainte ca aceasta să se realizeze, putem sugera că prin care această promisiune să fie îndeplinită? (Isus a răspuns deja acestei întrebări în Evanghelia lui Marcu).
- Atunci când o „sămânță” îndeplinește toate condițiile pentru moștenirea promisiunii, mai există și altcineva care să o facă?

Sacrificiul

Întâlnim această temă chiar după Căderea în păcat din Geneza 3, atunci când lui Adam și Evei li se cere să lepede acoperământul din frunze de smochin în schimbul straielor din piele (3.7,21). Este dificil să ignorăm preferința pentru animal în defavoarea vegetalului și să nu o comparăm cu o întâmplare similară din Geneza 4, când ofranda animală a lui Abel este primită pe când cea vegetală a lui Cain este refuzată. Exemplele de sacrificii animale se multiplică pe parcursul lecturii noastre și le întâlnim la Noe (8.33), Avraam (capitolul 15, spre exemplu), Isaac și Iacov și bineînțeles la Moise.

Două exemple importante se leagă de Moise. Primul este Mielul pascal (Exodul 12) și sărbătorirea anuală a Paștelui și sacrificiul corespunzător Marii Zile a Căinței, descrise în Leviticul 16. Capitolul imediat următor conține și explicația: „Pentru că sângele face ispășirea pentru viața cuiva” (17.11).

Este evident faptul că sacrificiul se află în strânsă legătură cu păcatul: membrii rasei noastre păcătoase pot ajunge în apropierea lui Dumnezeu numai prin sacrificiu de sânge. Noi însă, vom rămâne fideli subiectului nostru și nu vom explica pe larg întreaga semnificație a acestui ritual pentru moment. Cu toate acestea cititorul poate fi atent la câteva detalii esențiale: în primul rând la un sacrificiu descris în Isaia 53, sacrificiu despre care este posibil să fi auzit; și în al doilea rând la faptul că am citit despre un ospăț de Paște în Evanghelia lui Marcu.

Dacă există comentarii la adresa superiorității lumii moderne asupra barbarismului antic, să încercăm să ne reamintim care este punctul nostru de interes. Trebuie să aflăm ceea ce are Biblia de spus despre sine și ce ar fi trebuit să spună. Este posibil să nu ne placă tot ceea ce aflăm și atunci trebuie să ne

gândim într-un fel absolut util lecturii noastre eficiente. Conform Genezei 3, suntem cu toții membri ai unei rase decăzute. Dacă acest lucru este adevărat, atunci părerea noastră va fi mai mult ca sigur afectată de chinul nostru. Și după cum și noi am citit „Gândurile Mele nu sunt gândurile voastre, și căile voastre nu sunt căile Mele, a spus Domnul” (Isaia, 55.8).

Împăratul

Întâlnim această temă a împăraților cu multa înaintea ca Israelul să fie condus de vreunul, deoarece Dumnezeu le-a dat oamenilor legea pe muntele Sinai (Exodul 19. 5-6) și astfel, prin Moise, oamenii au primit Poruncile, pe care orice împărat asupra oamenilor trebuie să le respecte (Deuteronomul 17). Povestea pe care o citim în Samuel, Regi și Cronici arată măsura în care aceste porunci au fost respectate și încălcate iar selecția de paragrafe cu numărul 26 ne dezvăluie și consecințele nerespectării acestor Porunci.

Unele dintre paragrafele despre „sămânță” au vorbit despre un Împărat care va „stăpâni porțile dușmanilor” (Avraam), sau despre domnia pe un tron etern (tronul lui David). Într-adevăr lecturile diverselor pasaje indicate vorbesc despre aceeași promisiune a unui stăpân ce va veni și va domni într-o eternitate. Printre multele exemple ale Bibliei, ne putem referi și la Isaia 9. 6-7; 11; 32. 1-7; Ezechiel 21. 24-27; Daniel 2.44; Psalmi 72 și 110; 2 Samuel 7. 12-17. Desigur că Regatul despre care am citit că a început, a decăzut și apoi a dispărut, va avea și un viitor. Să încercăm să răspundem la patru întrebări, sau dacă nu să așteptăm ca răspunsul la acestea să reiasă din lectura noastră, în continuare:

- Ce cunoaștem despre originea viitorului Împărat?
- Unde va domni El?
- Pentru cât timp va domni?
- Îl putem identifica?

9. Profețiile și îndeplinirea lor

Toate aceste teme se referă la viitor, adică fac profeții. Este evident că profeții Vechiului Testament au făcut și altceva în afară de a prezice viitorul, deoarece, precum am observat și din capitolele anterioare, ei au fost călăuze și povățuitori pentru nevoile națiunii. Pe lângă aceste aspecte, ei au prezis și evenimente din viitor, deși societatea contemporană pune la îndoială astfel de abilități și le consideră drept degradante. Profețiile referitoare la „sămânță” și la „Împărat” sunt însă suficiente pentru a demonstra contrariul acestor mentalități moderne.

Au existat multe exemple de astfel de preziceri ale viitorului în lecturile noastre și ar fi de folos să alegem o selecție de paragrafe ilustrative pentru relecturare, de data aceasta îndreptându-ne atenția către îndeplinirea profețiilor.

Profeția înfrângerii evreilor

Găsim informații despre această înfrângere în Deuteronomul 28 (Leviticul 26 poate fi și el un exemplu aici). Oamenii au libertatea de a alege între slujire sau prosperitate și rebeliune sau ocară. Ceea ce a urmat demonstrează în ce măsură deciziile luate de ei și destinul asumat corespund cu ceea ce fusese scris pe acest subiect. O atenție deosebită trebuie acordată, relativ la atitudinea modernă față de evrei, expresiei din Deuteronom 28.37 „Vei fi de răs, de pomină și de batjocură” – o amenințare repetată și mai târziu (1 Regi 9. 7). De asemenea, este de notat faptul că națiunea nu urma să fie exterminată în totalitate, în ciuda nenumăratelor suferințe. Istoria oferă exemple relevante în acest sens.

Profeția despre sacrificiul uman

Această profeție se regăsește în Isaia 53 (și o putem căuta și în Daniel 9). Trebuie notat că Acela la care ea se referă, urma să moară, și totuși să „Își adauge zile”, deoarece El avea să fie Mesia, Prințul, și cu toate acestea urma să fie ucis pentru iertarea păcatelor. Este greu să nu înțelegem care este împlinirea acestei profeții.

Profeția despre împărțirea pe regiuni a lumii

Pentru această profeție trebuie să citim Daniel 2 (și 7 de asemenea). Aici vom avea nevoie de câteva cunoștințe de istorie antică, pentru a putea înțelege mai bine contextul istoric al profeției. Daniel a deținut o funcție administrativă importantă în Imperiul Babilonului, sub domnia lui Nabucodonosor. Acesta a fost înlăturat de la putere și înlocuit de Confederația medică și persană, condusă de Cyrus, care la rândul său a fost răsturnată de grecii conduși de Alexandru. Această guvernare militantă a fost în final înlăturată de preaputernicul Imperiu Roman. Pentru a afla ce s-a întâmplat după aceea, reveniți asupra versetului 44 din Daniel 2.

Profețiile despre recunoașterea Evreilor

Relecturați pasajele din Ieremia 30 și 31 (și Ezechiel 36 și 37). Am observat, în primul exemplu, cât de reală a fost difuzarea acestei profeții. Oare nu ar trebui ca și subiectul profeției să fie la fel de real? Există semne ale împlinirii profeției și oferă aceste semne indicii asupra unei probleme actuale grave? Ne putem noi da seama ce fel de evenimente se ascund în spatele împlinirii acestei profeții?

În timpul lecturii noastre au apărut multe alte exemple referitoare la profeții și vor mai apărea încă și pe parcursul lecturării Scripturilor. Luarea lor în considerare nu poate rezulta decât în sporirea respectului nostru față de Vechiul Testament, de care ne vom folosi în continuare pentru a ne ilumina calea către Noul Testament.

10. Întoarcerea la Noul Testament

Am aflat din Vechiul Testament că unul sau doi dintre Psalmi ne ajută foarte mult în rezumarea celor citite până acum. O serie de „pasaje recapitulative“, ca lectură de început, vor netezi calea între Vechiul și Noul Testament:

40. Faptele apostolilor, capitolele 7 și 13. 16-23; Epistola către Evrei, capitolul 11. În prima dintre selecții, Ștefan relatează pe scurt istoria evreilor, de la Avraam până la Solomon (și face aluzii la una dintre profețiile referitoare la „sămânța“ din versetul 5). În a doua selecție, Pavel acoperă o perioadă mai scurtă (și se referă din nou la „sămânță“ în versetul 23). A treia selecție acoperă perioada scursă de la Facere până la intrarea pe Tărâmul Făgăduit, și clarifică unele dintre întrebările pe care le-am pus (în versetele 4, 10-12, 13-19 și 39-40).

Mai departe ar trebui să continuăm prin a relua lectura Evangheliei lui Marcu. De data aceasta este ca și cum am citi o carte complet nouă, deoarece acum putem înțelege aluziile la evenimente istorice anterioare. Tot această Evanghelie este și cheia ghicitorilor și întrebărilor pe care ni le-am pus la lectura Vechiului Testament. Întoarceți-vă la selecție de paragrafe din Evanghelie pe care le-am parcurs și mai devreme și reluați 1.14; 10.47; 11.10; 12.26; 12.36; 15.26 și 15.32. (pp. 14, 15). Este ca și cum am privi dovezile și am da un verdict. Deși am intenționat să lăsăm cititorul să afle singur răspunsul la toate întrebările din lecturile sale, este cert că până acest moment el trebuie să fi cules deja roadele unei lecturi atente, și putem spune, drept concluzie a Evangheliei că Marcu vorbește despre Isus Hristos ca fiind sămânța lui David și „Împăratul“ Evreilor. Astfel, două dintre temele noastre de interes și-au găsit răspunsul.

În plus, Marcu arată clar că Isus a așteptat învierea din morți încă de la moartea lui Avraam, Isaac și Iacob (așa cum se spune și în Evrei 11.39-40), fapt ce răspunde întrebării (iv) de pe pagina 25.

Oricât de minunată am observat că este Evanghelia lui Marcu prin ceea ce relatează, ea nu conține niciun fel de informație referitoare la nașterea sau

copilăria lui Isus. Pentru astfel de detalii ne îndreptăm atenția către Evangheliile lui Matei și Luca:

41. Matei 1-4; Luca 1 și 2: Conceperea lui Isus Hristos prin Duhul Sfânt, Nașterea lui Isus din Fecioara Maria. Isus în templu la vârsta de 12 ani împreună cu alte detalii despre ispitele și botezul lui Isus.

Lucrurile pe care le-am aflat și învățat până acum tind să ne întâmpine la fiecare pas. Toate cele trei teme studiate se regăsesc aici: „sămânța” în Matei 1. 1 și Luca 1. 54; „Împăratul” în Luca 1.32-33 și preziceri vagi ale „sacrificiului” în Matei 1.21. Introducerea scurtă a lui Isus de către Marcu, ca „Isus Hristos, fiul lui Dumnezeu” este explicată, în timp ce o altă profeție a Vechiului Testament (2 Samuel 7) se împlinește. Referințele la popoarele ne-evreiești din capitolele de sfârșit ale lui Isaia, sunt rezumate în Luca 2.32, și acest pasaj ar trebui să ne ridice semne de întrebare din nou. Pentru că trebuie să reținem că nu se poate să fi fost ușor pentru Evreii din primul secol să îl împartă pe Mesia cu alte națiuni, iar acele profeții ale Vechiului Testament nu se puteau adevăra prin putere umană. Însă, lecturile noastre din Faptele apostolilor împreună cu experiența personală în domeniu ne vor demonstra măsura deloc neglijabilă în care aceste profeții au devenit realitate.

Evanghelia lui Matei

Există și alte părți ale acestei Evanghelii care pot suplimenta cunoștințele noastre din Evanghelia lui Marcu. Astfel, atenția noastră trebuie dirijată spre următoarele pasaje:

42. Capitolele 5-7: „Predica de pe munte” cunoscută de mulți dar neglijată. A se nota aici semnificația versetelor 5.3, 5.5, 5.10, 5.20, 6.10 pentru învățăturile despre „Împărat” și Regatul Său.
43. Capitolele 10-12: a se nota aluziile pline de convingere la Cartea lui Iona, pe care ar fi bine să o lecturăm în acest punct al discuției.
44. Capitolele 13, 18.21-34, 21.23-46, 22.1-22 și 25: *Parabole*. Toți cei care au lecturat această parte se vor înscrie într-una dintre cele patru categorii ale Parabolei Culegătorului, fapt ce reprezintă o temă serioasă de reflecție.
45. Capitolul 25: Profeția Olivet (Marcu 13 și Luca 21). Comparați această profeție cu acelea ale Vechiului Testament (paginile 45-47) și observați câtă lumină aduce asupra unor probleme ce au rămas nesoluționate.

Teme ale Noului Testament

Vechiul Testament ni l-a prezentat pe Isus ca fiind Mântuitorul oamenilor

din păcat, sursa binecuvântării asupra tuturor popoarelor, Stăpânitorul Împărăției lui Dumnezeu. Atunci când este vorba despre El, reținem predicile și învățăturile Sale, moartea Sa și Învierea Sa, dar nu ne putem imagina aceeași Împărăție despre care ne vorbeau profeții. Ceea ce vedem însă sunt numeroase relatări conform cărora Împărăția sa *va veni* și El *va fi* Împăratul mult așteptat.

Putem înțelege, de asemenea, că Împărăția lui Dumnezeu nu este pentru toată lumea. Există rebeli în neamul evreiesc care nu vor fi primiți la fel ca pocăiții din neamuri ne-evreiești. Acesta este un mesaj nu pentru mântuire ci pentru responsabilizare și trezire. Dacă scopul acestei cărți ar fi acela de a predica, s-ar spune multe despre natura acestei responsabilizări.

Dar acest fapt nu este preocuparea noastră, și de aceea, fără a înceta să credem că veți realiza singuri ceea ce nu poate fi ascuns, vom face referire doar la câteva cuvinte și fraze de importanță deosebită:

- „Botez” și „Căință” și cuvintele din aceeași familie semantică. Să ne amintim că „Isus a venit pentru a mântui lumea de păcate”, observați că Ioan Botezătorul a predicat „botezul pocăinței spre iertarea păcatelor” și rețineți cuvintele prin care Isus Își anunță intenția de a fi botezat. Apoi, trageți concluziile.
- „Judecata” și alți termeni din aceeași familie semantică, precum În Matei 7.21-23; 10.15; 11.22; 12.36-37, și des în Parabole.
- „Fiul omului va veni în slava Sa” și alte expresii similare, care lasă să se întrevadă Împărăția lui Dumnezeu.

Căutați aceste cuvinte și expresii în părțile Bibliei citite deja dar și în paragrafele ce urmează să fie parcurse.

Iată motivul pentru care la început s-a sugerat lecturarea unei Biblii cu referințe notate pe margine. O mare parte din munca de cercetare este facilitată de aceste mijloace, precum și de numerotarea capitolelor și versetelor. Acestea își pierd valoarea atunci când sunt abuzate de cititori care nu știu cum să le folosească.

Scrierile după Luca

Există două astfel de scrieri: Evanghelia după Luca și Faptele apostolilor, din care ar trebui să citim următoarele secțiuni:

46. Luca 7, 11 și 14: Trei oșpețe în casele fariseilor. Fariseii erau foarte mândri să fie Evrei și credeau că respectul lor pentru Lege îi poate salva, chiar dacă respectul acesta era doar un comportament de suprafață. Isus a folosit

aceste trei ocazii pentru a-i distra din iluziile lor, criticând succesiv fățărnicia și lipsa lor de milă pentru păcătoși (7.26-50); respectul lor pur formal și lăcomia pe care o demonstrau zi de zi (11.37-54: a se nota aici referința la Abel); și mândria lor, izolarea lor în grupuri și disprețul manifestat față de adevărul Scripturilor (14.1-24).

47. Luca 24: Învierea și însărcinarea apostolilor. A se nota aici modul în care Isus le explică discipolilor Vechiul Testament (24.25-27 și 44-47), la fel cum am încercat și noi să o facem în aceste pagini.
48. Faptele apostolilor 1 la 8 : Înălțarea lui Isus, predicarea Evangheliei evreilor și structurarea Bisericii timpurii. A se nota în mod particular numeroasele referințe la temele Noului Testament de aici.
49. Faptele apostolilor 10 și 11: Predicarea Evangheliei către un ne-evreu, pentru împlinirea făgăduințelor făcute.

11. Pavel

Faptele apostolilor“ devin din acest punct „Faptele lui Pavel“. Convertirea acestui evreu învățat și dușman exprimat al credinței creștine, predicile sale, fondarea bisericii de către el împreună cu epistolele sale ocupă mare parte din restul Noului Testament. Noi ne vom îndrepta atenția către câteva detalii esențiale ale muncii lui (amintindu-ne mereu de temele recurente ale Vechiului și Noului Testament).

50. Faptele apostolilor 9, 22 și 26: Convertirea lui Pavel. Aici va fi vorba despre un principiu important. Pavel nu s-a convertit de la „păcat“, deoarece după cum se afirmă cu tărie, comportamentul său a fost exemplar. El a fost convertit de la virtute (în sensul în care Fariseii vedeau virtutea) pentru a se conștientiza ca ființă păcătoasă și pentru a se căi. De aici și cuvintele „Cristos Isus a venit pe lume ca să-i mântuiască pe păcătoși“ (1 Timotei 1.15).
51. Faptele apostolilor 13 și 14: „Prima călătorie misionară“ a lui Pavel.
52. Faptele apostolilor 16-18: „A doua călătorie misionară“ a lui Pavel.
53. Faptele apostolilor 19-21: „A treia călătorie misionară“ a lui Pavel.
54. Faptele apostolilor 22-28 (mai puțin 22 și 26 deoarece aceste versete au fost parcurse la punctul 50): arestarea lui Pavel, judecata și călătoria spre Roma.

Nu vom intra în detaliile acestor capitole. Pavel a devenit misionarul cel mai important al popoarelor ne-evreiești și a proclamat, uneori întâlnind dificultăți din partea evreilor care de altfel îi slujeau lui Cristos, că popoarele ne-evreiești putea intra în grația Evangheliei în același fel ca și evreii. Pavel a fondat comunități de credincioși ai Evangheliei în Asia mică și Grecia și le-a adresat scrisori acestor comunități (în Bibliile noastre capitolele de la Romani până la Tesaloniceni) pe toată durata perioadei acoperite de Faptele apostolilor. Scripturile indică faptul că lui Pavel i-a fost ridicată autoritatea în Roma, după evenimentele din capitolul 28 și că după aceea au fost scrise epistolele către Timotei și Tit; întemnițarea din 2 Timotei are drept consecință evidentă moartea lui Pavel.

Epistolele lui Pavel și doctrina creștină

Dincolo de acest punct nu mai putem urmări un fir istoric deoarece istoria Noului Testament se sfârșește odată cu Faptele apostolilor. Tot ceea ce știm despre timpurile viitoare trebuie să fie dedus din Cărțile următoare, dintre care unele au fost scrise mai târziu. Aceste vremuri târzii nu intră însă în aria preocupărilor noastre. Epistolele lui Pavel, asupra cărora ne îndreptăm atenția acum, ne prezintă o problemă. Aceste epistole nu au în centru doar problemele bisericii căreia i se adresează ci ele încearcă să prezinte Evanghelia Creștină dintr-o perspectivă dogmatică, și de aceea misiunea noastră de a vă lăsa să judecați singuri care este semnificația celor citite devine una dificilă. De aceea însuși scriitorul va expune acest înțeles.

Nu avem astfel de ales și în selecția de paragrafe care urmează îi vom permite lui Pavel să ne spună ce înseamnă doctrina Creștină, făcând doar câteva comentarii care să îndepărteze potențialele obstacole în înțelegere. Cititorul va avea datoria de a gândi în ce măsură lucrurile descoperite comportă un mesaj personal. Acesta este un aspect pe care părem să îl fi neglijat. Ne-am adâncit în fapte mai degrabă decât să vă oferim sfaturi tocmai pentru că atitudinea dvs. față de sfaturile noastre depinde foarte mult de atitudinea pe care o aveți față de faptele povestite. A reieșit ca fapt evident din lectura cuvintelor lui Isus și a lucrărilor sale că aproape toate cuvintele sale erau personal adresate fiecărui cititor în parte. Acest fapt nu se schimbă nici în Epistolele lui Pavel.

Isus predică în Evanghelia „Căiți-vă”, continuând mesajul lui Ioan Botezătorul. Apostolii predică în epistole „Căiți-vă și convertiți-vă” în același ton. În epistole, acelora care au răspuns pozitiv li se va confirma credința și vor fi îndemnați în datoriile lor. Noi nu predicăm în această carte ci trebuie să ne îndreptăm atenția către predicile lui Isus, cele ale apostolilor și îndemnurile epistolelor, care ar putea indica același adevăr.

O mare parte din lecturile din acest moment vor cântări mai mult decât ceea ce s-a citit anterior. Însă învățătura noastră despre Vechiul Testament și cele citite despre viața lui Isus ne vor ajuta mult. Vom avea nevoie și de concentrare, însă dacă am tratat și lecturile anterioare cu respectul cuvenit, suntem deja înarmați cu răbdarea și atenția necesare. Nu ne va interesa momentul când au fost scrise epistolele și nici cui erau ele adresate sau cu ce scop. Puținele cunoștințe pe care aceste epistole ni le vor oferi nu merită eforturi suplimentare. Mesajul Bibliei poate fi înțeles foarte bine și fără a se face specificări suplimentare.

55. Romani 1-4: Învățăturile lui Pavel despre nevoia universală de mântuire și felul în care ea poate fi obținută. Pentru a înțelege foarte bine acest aspect ar trebui să ne întoarcem la selecțiile 1 și 3 (pg. 16). Toți oamenii sunt păcătoși (3.23) din strămoși și prin comportamentul lor; evreii care dețin Legea nu sunt cu nimic mai buni decât popoarele ne-evreiești care nu dețin legea dar au credință, deoarece ei nu respectă Cuvântul, fiind astfel condamnați. Singura cale de a fi neprihănit este prin a crede în Dumnezeu, la fel cum a făcut și Avraam (4.3, Geneza 15.6). Aceia care ascultă Cuvântul, indiferent că sunt Evrei sau ne-evrei, devin moștenitori ai promisiunii că Avraam va fi „tatăl multor popoare“ (4.17) – temă de gândirea în legătură strânsă cu tema „seminței“. A se nota de asemenea tema „judecății“ din 2.5-9.
56. Romani 5-8: Învățăturile lui Pavel în drumul spre mântuire: Adam este capul rasei de păcătoși și Isus devine capul oamenilor drepecți, adică a celor care se încred în El și urmează Cuvântul Său. Ceremonia de cunoaștere a lui Isus (o expresie ce trebuie căutată des) este Botezul, prin care „Adam“ este în mod simbolic dat morții pentru ca omul întru Cristos să revină la viață cu o nouă speranță și un nou stil de viață.
57. Romani 12-14: Învățăturile lui Pavel despre responsabilitățile vieții de creștin.
58. 1 Corinteni 13 și 15: Primul paragraf nu are nevoie de nicio explicație. El vorbește despre viața de creștin care însumează cele Două mari Porunci. Al doilea paragraf explică sensului Învierii lui Isus. Multe dintre temele pe care le-am discutat își găsesc ecoul aici. Comparați al doilea paragraf cu 1 Tesaloniceni 4.
59. Galateni 2-4 și Faptele apostolilor 15: A existat un grup de Evrei care a susținut circumcizia bărbatului (pentru a deveni evreu adevărat), dacă acesta dorea să fie mântuit de Cristos. Pavel răspunde că evreii nu pot fi mântuiți doar pentru că sunt circumciși și că toți oamenii credincioși, indiferent de rasa lor (3.28) devin Evrei în sens spiritual doar prin Botez, și moștenitori ai „seminței“ și făgăduințelor prin Sămânța supremă care este Cristos (3.16). Subiectele acoperite aici sunt în mare parte aceleași care au fost discutate și în selecția 55, deși metoda prezentării este mai controversată. Capitolul 4 ilustrează într-un mod minunat diferența dintre credință și lipsa acesteia: Avraam a acționat așa cum a considerat de cuviință cu Ismail și nu așa cum ar fi dorit Dumnezeu, fapt ce este inacceptabil. În așteptarea lui Isaac (în felul și la vremea dată de Dumnezeu) Avraam a demonstrat răbdare, fapt acceptat în fața Domnului. Aceasta era diferența majoră între evreii care

- credeau că se pot salva și aceia care credeau în Dumnezeu.
60. Filipeni 2 și 3: Diferența între Adam și Cristos. Comparați 2.6 (în care Versiunea Nouă ne spune „n-a considerat că a fi una cu Dumnezeu este un lucru de apucat”), cu Geneza 3.5 pentru a înțelege scopul comparației.
 61. Tesaloniceni 1 și 2: Doctrina Întoarcerii lui Isus. Aceasta este menționată în fiecare capitol.
 62. Evrei 8 – 10: Tema „sacrificiului”. Aici moartea lui Isus este legată în mod direct de ofrandele sângeroase ale Vechiului Testament, spunându-se că acestea indică spre El. Comparați aceste detalii cu Leviticul 16.

Desigur că aceia dintre dumneavoastră care au pornit pe drumul Bibliei pentru prima oară nu au considerat ușoară lecturarea acestor selecții și cu siguranță au existat aspecte care v-au dezorientat la un anumit moment. Acest fapt este inevitabil și nu vom încerca să soluționăm problema în niciun fel. Sămânța unei înțelegeri temeinice a fost culeasă, atât timp cât imaginea de fundal a acestor probleme de mare complexitate ne-a fost revelată prin referințe repetate. Alte lucrări îi vor ajuta în plus pe aceia care știu acum că este nevoie de o înțelegere aprofundată a acestor aspecte, iar ceea ce au învățat deja din aceste pagini îi va avantaja în învățăturile de viitor.

12. Celelalte cărți ale Noului Testament

Scrierile Sfântului Ioan (Evanghelia, trei epistole scurte și Apocalipsa), Petru (două epistole), Iacob și Iuda (fiecare a scris câte o epistolă) au rămas neatinse de analiza noastră. Dintre toate aceste scrieri cele mai importante îi aparțin lui Ioan. A fost bine să lăsăm aceste scrieri la sfârșit însă într-o carte asemeni acesteia nu putem face decât o selecție sărăcăcioasă de paragrafe, pentru a completa lista lecturilor anterioare. Evanghelia lui Ioan este probabil cea mai profundă scriere a Noului Testament și este mai bine să o abordăm așa cum am decis, având în spate un bagaj bogat de cunoștințe din celelalte părți ale Scripturii.

63. Ioan 1 și 3: Scopul etern al lui Isus. Notați cum tema „sacrificiului” din 1.29 și 1.36. „Renașterea” din 3.3-5 este echivalentă în sens cu comparația între Adam și Isus, pe care am făcut-o la punctul 56. Notați o paralelă (cea mai educativă în acest scop) cu Numeri 21 în 3.14-16.
64. Ioan 11: Învierea lui Lazăr. A se nota lumina care se răsfrânge asupra Învierii în Ultima zi.
65. Ioan 18-21: Crucificarea și Învierea lui Isus.
66. Prima epistolă a lui Petru: Viața creștinului persecutat. Este plin de învățăminte să luăm în considerare de câte ori s-a referit Petru la amintirea cuvintelor lui Isus.
67. Apocalipsa 19-22: Această carte a fost menită „să le arate robilor Lui ce trebuie să se întâmple în curând” și ea constituie punctul de legătură între prima și a doua venire a lui Isus. Nu vom discuta despre numeroasele profeții simbolice ale acestei cărți, însă aceste ultime patru capitole indică rezultatul acestor profeții, și este foarte educativ să comparăm conținutul paragrafelor 21 și 22, ultima noastră lectură, cu conținutul paragrafului din Geneza 2 (prima noastră lectură), și să concluzionăm cu o reprezentare a scopului lui Dumnezeu la început și la sfârșit.

13. Studiul sistematic al Bibliei

Cursul, care a constituit principala preocupare a acestei cărți, a prezentat o selecție de pasaje pentru lectură, menite să arate care este subiectul Bibliei, din punctul de vedere al Bibliei și luat per ansamblu. Dar deoarece este vorba doar de o selecție și nu de o lectură integrală, multe aspecte importante au fost inevitabil omise. Unele dintre aceste detalii nu erau de interes major pentru novicele în materie de Biblie – precum listele de nume din Geneza și Cronici și detaliile despre sacrificii și structura Tabernacolului în Exodul și Leviticul. Alte părți au fost omise deoarece ele erau dublate deja de anumite selecții prezentate pe parcursul cursului, pe când unele selecții au fost omise din simplul motiv că ar fi complicat o prezentare pe care dorim să o relatăm în termeni ușor de înțeles.

Am spus încă de la început că nu este dorința noastră să eliminăm părți ale Bibliei și de aceea dorim acum să justificăm această afirmație în fața celor care sunt interesați. La sfârșitul acestei cărți veți găsi o serie de tabele care oferă un plan de lectură pentru întreaga Biblie, la un timp estimat de aproximativ 20-30 de minute de lectură zilnică. Aceste tabele nu sunt cu nimic deosebite (Ghidul Bibliei). Ele nu sunt decât liste ce cuprind titluri de capitole și date calendaristice pentru a servi drept verificare a parcursului lecturii. Chiar și având cele mai bune intenții de a citi Biblia cu regularitate, uneori uităm sau ignorăm acest fapt, și de aceea utilizarea unor astfel de tabele ne ajută să ne disciplinăm împotriva acestor defecte.

Aceia care au ajuns până în acest punct cu lectura Bibliei și doresc să meargă mai departe, vor găsi tabelele la sfârșitul acestei cărți.

Se poate să nu fie deloc devreme să menționăm (pentru aceia ce vor să audă) un scurt punct de vedere al credinței autorului. Cuvintele din Biblie pe care le-am citit până în acest moment pledează pentru același adevăr ca și autorul: și anume că Biblia per ansamblu este Cuvântul lui Dumnezeu. Iată cuvintele exacte dintr-unul din pasajele pe care nu le-am lecturat:

„Toată Scriptura este inspirată de Dumnezeu și de folos pentru învățatură, pentru mustrare, pentru îndreptare, pentru instruire în dreptate, pentru ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și pe deplin echipat pentru orice lucrare bună.”
(2 Timotei 3.16, 17).

14. Listă de lecturi recomandate

Secțiunile de text pe care le-am inserat în anumite părți ale acestei cărți sunt listate împreună mai jos, pentru referințe confortabile. Ele pot fi considerate porții zilnice, însă se va observa că unele secțiuni sunt mai lungi decât altele, și că au fost scrise pentru tema pe care o tratează ci nu pentru text în sine. Cititorul va fi acela care va decide dacă va împărți secțiunile mai lungi sau le va uni într-o singură sesiune de lecturare pe cele mai scurte sau dacă le va lua ca atare. În felul în care a fost prezentat, cursul de lecturare a Bibliei ar trebui să dureze puțin peste două luni.

Lectură preliminară (Evanghelia după Marcu p.7)

<i>Nr. Capitol</i>	<i>Pagină</i>
1. Geneza 1 la 4.....	13
2. Geneza 6 la 9 și 11.1-9.....	13
3. Geneza 12 la 23.....	13
4. Geneza 24, 25.19-34, 27 la 29.....	13
5. Geneza 37, și 39 la 50.....	13
6. Exodul 1 la 10.....	15
7. Exodul 11, 12, 14, 16, 19, 20.....	15
8. Exodul 32 la 34.....	15
9. Leviticul 10, 16, 17.....	15
10. Numeri 13, 14 și 21 la 25.....	15
11. Deuteronomul 1, 5, 6, 11, 17, 28, 34.....	15
12. Rut.....	17
13. 1 Samuel 1, 3, 7.....	17
14. 1 Samuel 8 la 13, 15.....	17
15. 1 Samuel 16, 17, 28.....	17
16. 2 Samuel 1, 5, 7, 22, 23.....	17
17. 1 Regi 3 la 5, 8, 9, 11.....	17
18. Psalmi 1, 2, 6, 8, 15, 16.....	18
19. Psalmi 18, 19, 22, 23, 24, 40.....	18
20. Psalmi 46, 49, 72, 78, 89, 95.....	18
21. Psalmi 105, 106, 110, 146.....	18

22.	1 Regi 12	18
23.	1 Regi 17 la 19	18
24.	2 Regi 2 la 5	18
25.	2 Regi 17 la 19	18
26.	2 Regi 23 la 25; 2 Cronici 36	18
27.	Isaia 2, 9, 10, 11	19
28.	Isaia 32, 35, 36 la 39	19
29.	Isaia 40 la 43, 48, 49	19
30.	Isaia 52 la 55, 59, 60	19
31.	Isaia 61 la 66	19
32.	Ieremia 19, 23, 30, 31, 33	19
33.	Mica 4 la 6	19
34.	Ezechiel 21 și 36 la 39	21
35.	Danie 1 la 5	21
36.	Daniel 6, 7 și 9	21
37.	Ezra 1 și 5; Neemia 9	21
38.	Ester	21
39.	Zaharia 12 la 14	21
40.	Faptele apostolilor 7 și 13.16-23; Evrei 11	27
41.	Matei 1 la 4; Luca 1 și 2	28
42.	Matei 5 la 9	28
43.	Matei 10 la 12; Cartea lui Iona	28
44.	Matei 13, 18, 21-34; 22.1-22 și 25	28
45.	Matei 25; Marcu 13; Luca 21	28
46.	Luca 7, 11, 14	29
47.	Luca 24	30
48.	Faptele apostolilor 1 la 8	30
49.	Faptele apostolilor 10 și 11	30
50.	Faptele apostolilor 9, 22 și 26	31
51.	Faptele apostolilor 13 și 14	31
52.	Faptele apostolilor 16 la 18	31
53.	Faptele apostolilor 19 la 21	31
54.	Faptele apostolilor 22 la 28	31
55.	Romani 1 la 4	33
56.	Romani 5 la 8	33
57.	Romani 12 la 14	33
58.	1 Corinteni 13 și 15	33

59. Galateni 2 la 4; Faptele apostolilor 15	33
60. Filipeni 2 și 3.....	34
61. 1 și 2 Tesaloniceni.....	34
62. Evrei 8 la 10.....	34
63. Ioan 1 și 3.....	35
64. Ioan 11	35
65. Ioan 18 la 21	35
66. 1 Petru.....	35
67. Apocalipsa 19 la 22	35

IANUARIE			
1	Geneza 1, 2	Psalmi .1, 2	Matei .1, 2
2 3, 4 3, 5 3, 4
3 5, 6 6, 85
4 7, 8 9, 10 6
5 9, 10 11, 137
6 11, 1214, 16 8
713, 1417 9
815, 161810
917, 1819, 21 11
10192212
1120, 2123, 2513
1222, 23 26, 2814
13 24 29, 3015
14 25, 263116
15273217
1628, 29 3318
17 30 3419
1831 35 20
19 32, 33 3621
20 34, 353722
21 36 3823
2237 39, 40 24
23 3841, 4325
24 39, 40 44 26
2541 4527
26 42, 4246, 48 28
27 44, 45 49	Romani 1, 2
28 46, 47 50 3, 4
29 48, 5051, 52 5, 6
30	Exodul .1, 2 53, 557,8
31 3, 4 56, 57 9

FEBRUARIE			
1	Exodul 5, 6	Psalmi 58, 59	Romani 10, 11
2 7, 8 60, 6112
3 9 62, 6313, 14
410 64, 6515, 16
5 11, 12 66, 67	Marcu ...1
613, 14 682
715 693
81670, 71 4
917, 18725
10 19, 2073 6
1121 747
1222 75, 76 8
132377 9
14 24, 25 7810
15 26 79, 80 11
1627 81, 8212
17 28 83, 8413
18 29 85, 8614
19 30 87, 8815, 16
2031, 32 89	1 Corinteni 1, 2
21 33, 34 90, 913
22 35 92, 93 4, 5
23 36 94, 95 6
243796, 997
2538	...100, 101 8, 9
2639, 4010210
27	Levitic .1, 210311
28 3, 4104 12, 13

MARTIE			
1	Levitic 5, 6	Psalmi .105	1 Corinteni 14
27 10615
3 810716
4 9, 10	... 108, 109	2 Corinteni 1, 2
511	... 110, 112 3, 4
612, 13	... 113, 114 5, 6, 7
714	... 115, 116 8, 9
815	... 117, 118 10, 11
916	...119, v. 40 12, 13
1017, 18	... v. 41-80	Luca1
1119	... v 81, 1282
12 20	.. v. 129-1763
1321	... 120, 124 4
1422	... 125, 1275
1523	...128, 130 6
16 24	... 131, 1347
1725	...135, 136 8
1827	...137, 139 9
1927	...140, 14210
20	Numeri ..1	...143, 144 11
212	...145, 14712
223	...148, 15013, 14
23 4	Proverbe .115
245216
25 6317
267 418
27 8, 9519
2810 6 20
2911721
30 12, 13 8, 922
31141023

APRILIE			
1	Numeri .15	Proverbe 11	Luca ... 24
21612	Galateni 1, 2
317, 1813 3, 4
41914 5, 6
520, 2115	Efesenii .1, 2
622, 2316 3, 4
7 24, 2517 5, 6
8 2618	Filipeni .1, 2
92719 3, 4
10 28 20	Ioan1
11 29, 30212, 3
123122 4
1332235
14 33 24 6
15 34257
16 35 26 8
17 3627 9, 10
18	Deutero- nomul1 28 11
192 2912
203 3013, 14
21 43115, 16
225	Ecleziastul 117, 18
23 6, 7219
24 8, 9320, 21
25 10, 11 4	Faptele apostolilor 1
261252
2713, 14 6 3, 4
28157 5, 6
2916 87
3017 9 8

MAI			
1	Deuteronomul ...18	Ecleziastul 10	Faptele apostolilor 9
2191110
3201211, 12
421	Cântarea cântărilor 113
522214, 15
623316, 17
724418, 19
825520
926621, 22
1027723, 24
1128825, 26
1229	Isaia127
1330228
14313, 4	Coloseni .1
153252
1633, 3463, 4
17	Iosua17	1 Tesaloniceni ...1, 2
18283, 4
193, 495
205, 610	2 Tesaloniceni ...1, 2
217113
22812	1 Timotei1, 2, 3
239134, 5
2410146
251115	2 Timotei .1
2612162
271317, 183, 4
281419	Tit ...1, 2, 3
291520, 21	Filimon
301622	Evrei ...1, 2
3117233, 4, 5

IUNIE			
1	Iosua ...18	Isaia ...24	Evrei ..6, 7
219258, 9
320, 2126, 2710
4222811
523, 242912
6	Judecători 13013
72, 331	Iacob1
84, 5322
96333, 4
107, 8345
11935	1 Petru ...1
1210, 11362
1312, 13373, 4, 5
1414, 1538	2 Petru .1, 2
1516393
1617, 1840	1 Ioan ...1, 2
1719413, 4
1820425
192143	2 Ioan și 3 Ioan
20	Rut1, 244	Iuda
213, 445	Apocalipsa 1, 2
22	1 Samuel .146, 473, 4
232485, 6
243497, 8, 9
2545010, 11
265, 65112, 13
277, 85214
2895315, 16
29105417, 18
3011, 125519, 20

IULIE			
1	1 Samuel 13	Isaia 56, 57	Apocalipsa21, 22
214 58	Matei ..1, 2
315 59 3, 4
416 605
51761 6
618 627
719 63 8
8 20 64 9
921, 22 6510
1023 6611
11 24	Ieremia ..112
1225213
13 26, 27314
14 28 415
15 29, 30516
1631 617
17	2 Samuel .1718
182 819
193 9 20
20 4, 51021
21 6 1122
2271223
23 8, 913 24
24101425
25 1115 26
26121627
271317 28
281418	Romani 1, 2
291519 3, 4
3016 20 5, 6
311721 7, 8

AUGUST			
1	2 Samuel 18	Ieremia .22	Romani . 9
21923 10, 11
320, 21 2412
4222513, 14
523 2615, 16
6 2427	Marcu ...1
7	1 Regi1 282
82 293
93 30 4
10 4, 5315
11 632 6
127 337
13 8 34 8
14 9 35 9
1510 3610
16 1137 11
1712 3812
1813 3913
1914 4014
20154115
2116 4216
2217 43	1 Corinteni 1, 2
2318 443
2419 45, 46 4, 5
25 20 47 6
2621 487
2722 49 8, 9
28	2 Regi ..1, 2 5010
29351 11
30 452 12, 13
315	Plângerile lui Ieremia 114

SEPTEMBRIE			
1	2 Regi ... 6	Plângerile lui Ieremia 2	1 Corinteni 15
27316
3 8 4	2 Corinteni 1, 2
4 95 3, 4
510	Ezechiel ..15, 7
6 11, 122 8, 9
7133 10, 11
814 4 12, 13
9155	Luca1
1016 62
111773
1218 8 4
1319 95
14 2010 6
1521 117
1622, 2312 8
17 24, 2513 9
18	1 Cronici ..11410
19215 11
2031612
21 417 13, 14
2251815
23 61916
247 2017
25 82118
26 92219
271023 20
2811 2421
29122522
3013, 14 2623

OCTOMBRIE			
1	1 Cronici .15	Ezechiel .27	Luca ... 24
216 28	Galateni 1, 2
317 29 3, 4
418, 19 30 5, 6
520, 2131	Efeseni .1, 2
62232 3, 4
723 33 5, 6
8 24, 25 34	Filipeni .1, 2
9 26 35 3, 4
1027 36	Ioan1
11 28372, 3
12 29 38 4
13	2 Cronici 1, 2 395
14 3, 4 40 6
15 5, 6417
167 42 8
17 8 43 9, 10
18 9 44 11
19 10, 11 4512
2012, 13 4613, 14
2114, 15 4715, 16
2216, 17 4817, 18
2318, 19	Daniel ...119
24 20220, 21
2521, 223	Faptele apostolilor 1
2623 42
27 245 3, 4
2825 6 5, 6
2926, 2777
30 28 8 8
31 29 9 9

NOIEMBRIE			
1	2 Cronici 30	Daniel ..10	Faptele apostolilor 10
23111 11, 12
3321213
4 33	Osea114, 15
5 34216, 17
6 35318, 19
7 36 4 20
8	Ezra ..1, 2521, 22
9 3, 4 6 23, 24
10 5, 67 25, 26
117 827
12 8 9 28
13 910	Coloseni .1
1410 112
15	Neemia 1, 212 3, 4
16313	1 Tesaloniceni ..1, 2
17 414 3, 4
18 5, 6	loel15
1972	2 Tesaloniceni ..1, 2
20 833
21 9	Amos1	1 Timotei1, 2, 3
22102 4, 5
23113 6
2412 4	2 Timotei .1
251352
26	Estera ...1 6 3, 4
2727	Tit ...1, 2, 3
28 3, 4 8	Filomen
29 5, 6 9	Evrei ...1, 2
30 7, 8	Obadia 3, 4, 5

DECEMBRIE			
1	Estera 9, 10	Iona1	Evrei .. 6, 7
2	Iov1, 22, 3 8, 9
3 3, 4 410
45	Mica1 11
5 6, 7212
6 8 3, 413
7 95	Iacob1
810 62
9117 3, 4
1012	Naum ..1, 25
11133	1 Petru ...1
1214	Habacuc .12
13152 3, 4, 5
1416, 173	2 Petru .1, 2
1518, 19	Țefania...13
16 202	1 Ioan ..1, 2
17213 3, 4
1822	Hagai ..1, 25
19 23, 24	Zaharia ..1	2 și 3 Ioan
2025, 272, 3	Iuda
21 28 4, 5	Apocalipsa 1, 2
22 29, 30 6, 7 3, 4
2331, 32 8 5, 6
24 33 9 7, 8, 9
25 3410 10, 11
26 35, 3611 12, 13
27371214
28 3813, 1415, 16
29 39	Maleahi ..117, 18
30 402 19, 20
3141, 42 3, 421, 22